

คู่มือวาดสีน้ำสำหรับพู่ไม้ประสงค์เข้าห้องเรียน
วาดสีน้ำง่ายๆ สไตล์ครูอ้อย : ผลไม้

อนันต์ ประภาส

วาดสีน้ำง่ายๆ สไตล์ครูอ้อย : ผลไม้

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อนันต์ ประภาไธ

วาดสีน้ำง่ายๆ สไตล์ครูอ้อย : ผลไม้--กรุงเทพฯ :

ศิลปประภา, 2553

156 หน้า

1. การวาดเขียน 2. สีน้ำ 1. ชื่อเรื่อง

751.442

ISBN 978-616-7133-14-0

บรรณาธิการอำนวยการ : อนันต์ ประภาไธ

บรรณาธิการบริหาร : ศรินยา พรหมคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ภูษิต รอดดารา

ศิลปกรรม : สมาร์ทเฮด กรู๊ป

พิสูจน์อักษร : รัตนวลี คำแก้ว

พิมพ์ที่ : บริษัท เอ็ม เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

สำนักพิมพ์ ศิลปะประภา

31/213 หมู่บ้านพฤกษาวิลเลจ 1 ต.บึงคำพร้อย อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี 12150

โทรศัพท์ 02-192-3060 โทรสาร 02-192-3280 www.sipprapa.net

จัดจำหน่ายโดย

สายส่งสุขภาพใจ บริษัท บิ๊ก ไทม์ จำกัด

214 ซ.พระรามที่ 2 ซอย 38 ถนนพระราม 2 แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ 02-415-2621, 02-415-6797 โทรสาร 02-416-7744

www.booktime.co.th

ราคา 290 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

Be sweet as fruit, good for your love.

หวานอย่างผลไม้ ดีต่อความรัก

หลังจากหนังสือ **วาดสีน้ำง่าย ๆ สไตล์ครูอุ้ย** ออกมาได้สองเล่มคือ ทิวทัศน์ และ ดอกไม้ ก็ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีและมีเสียงเรียกร้องให้ทำเล่มต่อไป ผมก็เกิดคำถามขึ้นในใจว่า...จะชวนคุณผู้อ่านวาดอะไรดี? ที่ง่าย ๆ สไตล์ครูอุ้ย...

แล้ววันหนึ่งคำตอบก็มาอยู่ตรงหน้า เมื่อผมเหลือบไปเห็นถาดผลไม้วางอยู่บนโต๊ะอาหาร ผมจึงหยิบมาลองวาดดู จากผลเดียวเป็นสองผล เป็นกลุ่มเป็นพวง จัดวางตรงโน้นนิดตรงนี้หน่อย ประกอบกับหารูปถ่ายผลไม้สวย ๆ มาเป็นแบบ ซ้อมมาถ่ายเองบ้าง ขอยืมมาจากที่นั่นบ้างที่นี้บ้าง จนเป็นหนังสือ **วาดสีน้ำง่าย ๆ สไตล์ครูอุ้ย : ผลไม้** ในมือคุณผู้อ่านนี้ละครับ

หนังสือเล่มนี้ ผมยังชวนคุณผู้อ่านมาวาดภาพผลไม้ง่าย ๆ ด้วยสีน้ำอยู่ครับ ขั้นตอนการวาดและระบายสีในเล่มนี้มีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับสองเล่มแรก (ทิวทัศน์ และ ดอกไม้) ท่านที่เพิ่งหยิบเล่มนี้เป็นเล่มแรก จะเริ่มต้นจากการวาดผลไม้ก็ยินดีครับ วาดแล้วสนุกมือจะไปหาสองเล่มก่อนหน้านี้นี้มาวาดต่อก็ไม่ผิดกติกาแต่อย่างใด

เมื่อท่านได้เป็นเจ้าของหนังสือเล่มนี้แล้ว ไม่ต้องรีบร้อนวาดนะครับ ขอให้ละเอียดอ่านและดูรูปประกอบไปที่ละภาพทีละหน้าตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้ายจนเข้าใจ จะอ่านสักสองสามเที่ยวก็ไม่ว่ากัน ให้ความอยากวาดมาพร้อมกับความเข้าใจ จึงค่อยเตรียมอุปกรณ์แล้ววาดตาม จะไปได้เร็วครับ

และเช่นเดิม...หากวาดแล้วไม่สวย คำแนะนำก็คือ อย่าท้อ อย่าทึง อย่าปล่อยยี่งงานไม่เสร็จ เมื่อเริ่มแล้วต้องทำให้จบ รูปแรก ๆ อาจจะไม่สวยถูกใจ แต่มันคือบันไดไปสู่ความงามในรูปต่อ ๆ ไปครับ

ถ้าพร้อมแล้ว...รีบอ่านให้จบ แล้วมาวาดภาพผลไม้ด้วยกันนะครับ

Contents

ว่าด้วยเรื่องสีน้ำ.....	3
สีน้ำกับพลัโม.....	14
แบบฝึกหัดแรก...ไปกับพลัโม.....	19
วาดเล่นๆ เป็นพลัโม.....	27
ฝึกวาดพลัโมแบบง่ายๆ.....	33
พลัโม 1 พล.....	33
พลัโมกลุ่ม.....	67
หุ่นนิ่งพลัโม.....	103
คำตามจากผู้อ่าน.....	133
ภาพลายเส้นสำหรับฝึกระบายสี.....	136
คุยกันท้ายเล่ม.....	155

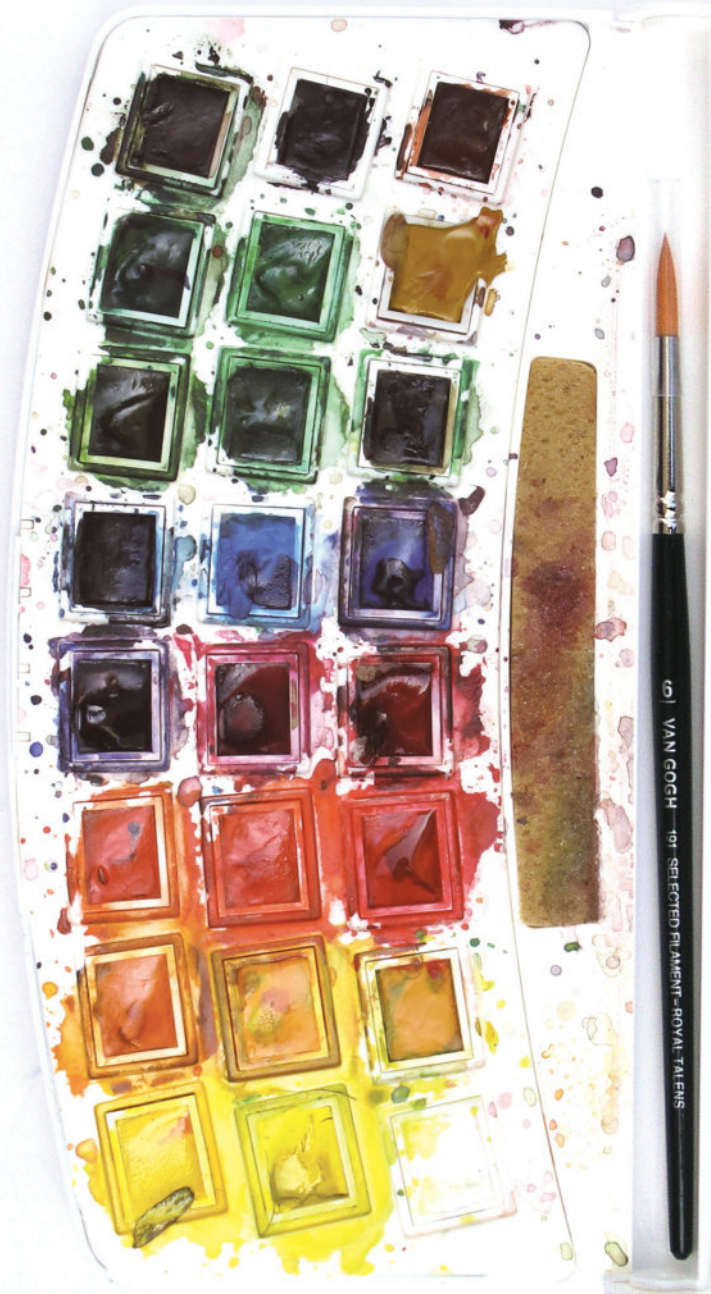
ว่าด้วยเรื่องสีน้ำ

ผมได้คุยกับคุณผู้อ่านในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสีน้ำไปอย่างละเอียดพอสมควรในหนังสือ **วาดสีน้ำ** ง่าย ๆ **สไตล์ครูอุ้ย : ทิวทัศน์** ซึ่งเป็นเล่มแรกของหนังสือชุดนี้ และได้กล่าวอย่างสังเขปไว้อีกครั้งในหนังสือ **วาดสีน้ำ** ง่าย ๆ **สไตล์ครูอุ้ย : ดอกไม้** พอมาถึงเล่มนี้ตั้งใจว่าจะไม่พูดถึงภาพรวมของสีน้ำแล้ว แต่ก็รู้สึกว่าจะทำให้หนังสือขาดความสมบูรณ์ไป และคุณผู้อ่านที่ไม่ได้ซื้อหนังสือสองเล่มแรกก็จะมีโอกาสได้อ่านเนื้อหาสาระเหล่านั้น สุดท้ายก็ตัดสินใจว่าจะคุยเรื่องสีน้ำกันอีกครั้งอย่างย่อ และเพิ่มเติมเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเข้าไปอีกเพื่อให้ผู้อ่านหนังสือสองเล่มแรกแล้วได้รับอะไรเพิ่มเติมขึ้นบ้าง

การสร้างสรรคภาพสีน้ำสมัยใหม่นั้นพัฒนาขึ้นในประเทศอังกฤษระหว่างช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่สิบแปด และต้นคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้า ในส่วนของประเทศไทยเราก็ใช้สีน้ำมานานแล้วเช่นกัน แต่เป็นรูปแบบของสีฝุ่นที่ผสมกับน้ำและกาวเพื่อวาดภาพจิตรกรรมฝาผนัง สำหรับภาพวาดสีน้ำแบบที่เรารู้จักคุ้นเคยกันในปัจจุบันนั้น เพิ่งจะมีการแพร่หลายกันในยุคที่ท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี นำเอาศิลปะร่วมสมัยเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย โดยในยุคแรก ๆ นั้น สีน้ำเป็นเพียงเทคนิคหนึ่งในการเรียนศิลปะ ในสถาบันศิลปะทุกแห่งจะต้องมีการสอนวิชาจิตรกรรมสีน้ำเพื่อเป็นพื้นฐานแก่ผู้ศึกษา เป็นการเตรียมตัวให้พร้อมในการเรียนรู้และพัฒนาไปสู่การสร้างสรรคผลงานด้วยเทคนิคอื่น ๆ ต่อไป ต่อมาภายหลังจึงมีศิลปินหลายท่านใช้สีน้ำเป็นสื่อในการสร้างสรรคจนเป็นที่ยอมรับกันมาถึงปัจจุบัน

เสน่ห์ของสีน้ำอยู่ที่ ความใส สะอาด โปร่ง ชุ่ม และมีสีสันสดใส ใช้งานได้สะดวก รวดเร็ว ประหยัด ไม่เลอะเทอะเปรอะเปื้อน เสียแล้ว เปลี่ยนกระดาษเขียนใหม่ได้ทันที เทคนิคไม่ยุ่งยากซับซ้อน เกินไป

สีน้ำ - Watercolor

โดยปกติสีน้ำจะบรรจุหลอดแยกขายเป็นสี ๆ มีทั้งขนาดใหญ่และเล็ก มีหลายเกรด หลายราคา หรือแบบเป็นชุดเป็นเซต เป็นก้อนในหลุมก็มี สำหรับผู้เริ่มต้น ผมขอแนะนำชุดสีน้ำแบบพกพาของ VAN GOGH ที่มีสีมาให้ 1 เซต 12 สี

ส่วนตัวผมนั้น ภาพผลไม้ทุกภาพในหนังสือเล่มนี้ ผมใช้สีชนิดก้อนที่บรรจุลงในตลับสำเร็จรูป ก่อใหญ่ 24 สี ยี่ห้อแวนโก๊ะ ครบ ใช้แล้วได้ผลดี สีสวยสดใส ละลายน้ำได้ดี ระบายง่าย ถูกใจเป็นอย่างยิ่ง ดังภาพตัวอย่างทางซ้ายมือ

สำหรับผู้ที่ต้องการจะจัดชุดสีเอง (ซื้อแยกเป็นหลอด) ขอแนะนำสีที่จำเป็นในการระบายสีน้ำ ดังนี้ครับ

1. สีเหลืองอ่อน Lemon yellow
2. สีเหลืองสด Gamboge yellow
3. สีแดง Madder lake deep
4. สีแดงกุหลาบ Quinacridone rose
5. สีน้ำเงิน Ultramarine deep
6. สีน้ำตาลแดง Burnt sienna

- 7.สีน้ำตาลเข้ม Burnt umber
- 8.สีเขียวสด Veridian
- 9.สีเขียวเข้ม Hooker green deep
- 10.สีเขียวใบไม้ Sap green
- 11.สีม่วงแดง Perm. red violet

- 12.สีม่วงน้ำเงิน Perm. blue violet
- 13.สีแดง Permanent red light
- 14.สีเทา Payne's grey

*หมายเหตุ : ชื่อสีใช้ตามตัวอย่างสี VAN GOGH

กระดาษ – Watercolor paper

กระดาษสำหรับสีน้ำ มีจำหน่ายในระดับน้ำหนักต่างๆ กัน กระดาษสำหรับวาดสีน้ำที่รู้จักกันในประเทศไทยเรามักจะเรียกกันว่า กระดาษ 100 ปอนด์ (มีความหนาประมาณ 200 แกรม) มีลักษณะผิวด้านหน้าหยาบ ด้านหลังเรียบ นักศึกษามักนิยมใช้กระดาษ 100 ปอนด์ในการฝึกวาดภาพสีน้ำ เนื่องจากมีราคาถูกและหาซื้อได้ง่าย ปัจจุบันมีการผลิตกระดาษ 100 ปอนด์เป็นเล่มขึ้น เพื่อง่ายต่อการซื้อหาพกพาและหยิบมาใช้งานอย่างใดก็ตาม ในความเห็นของผม กระดาษ 100 ปอนด์ก็ไม่ใช่กระดาษที่ดีนักในการวาดภาพสีน้ำ เนื่องจากความหนาของมันไม่มากพอ เวลาถูกน้ำ (โดยเฉพาะคนที่ชอบเขียนแบบเปียกชุ่ม) กระดาษอาจจะเปื่อยยุ่ยพอง หรือม้วนงอได้ ทำให้น้ำสีไหลไปกองรวมกันซึ่งควบคุมได้ยาก การใช้กระดาษ 100 ปอนด์หรือกระดาษสีน้ำอย่างบาง (200 แกรม) จึงจำเป็นต้องมีการตรึงกระดาษกับแผ่นรองวาดให้ตึงเรียบเพื่อง่ายต่อการระบายสี กระดาษสีน้ำอย่างบาง นอกจากจะยุ่ยหรืองอในขณะระบายแล้ว สีที่ระบายลงไปยังซ้าได้ง่ายเมื่อระบายทับกันหลายๆ ครั้ง (เรียกกันว่าสีเนา) แต่ถ้าจิตรกรใช้กระดาษสีน้ำที่มีความหนามากๆ เมื่อมีความจำเป็นต้องระบายทับหรือเคลือบสีหลายๆ ชั้น จะสังเกตเห็นว่ากระดาษจะไม่ยุ่ยซ้า และสีก็จะไม่เน่าง่าย

กระดาษสีน้ำ VAN GOGH 240 แกรม
ขนาด 19 x 24 เซนติเมตร

กระดาษที่เหมาะสมสำหรับการระบายสีน้ำควรมีความหนาตั้งแต่ 185-300 แกรม กระดาษย่นหนา ยิงรับน้ำสีได้ดี แต่เมื่อคุณภาพดี ราคาที่สูงตามไปด้วย

นอกจากเรื่องความหนาของกระดาษแล้ว ผิวของกระดาษก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน กระดาษสีน้ำ มีทั้งชนิดผิวเรียบ ผิวหยาบปานกลาง และผิวหยาบมาก ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และลักษณะของภาพที่ต้องการวาด กระดาษผิวเรียบย่อมเหมาะกับการระบายภาพที่ต้องการความเรียบเนียนกลมกลืน กระดาษผิวหยาบ ย่อมเหมาะกับการระบายภาพที่ต้องการโชว์ลักษณะผิวหรือร่องรอยของฝีแปรง ซึ่งทั้งสองกรณีย่อมให้อารมณ์ ในภาพแตกต่างกัน

จานผสมสี - Palette

จานผสมสีมีหลายลักษณะและหลายขนาด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน จานผสมสีที่ดีควรมี ลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีพื้นที่กว้างพอสำหรับผสมสี
2. มีหลุมหรือช่องสำหรับใส่สีจำนวนมาก
3. มีพื้นเป็นสีขาว
4. ผิวของจานสีควรเรียบ ไม่ขรุขระ ทำความสะอาดง่าย

แผ่นรองวาด และ InUkาว - Board & Masking Tape

แผ่นรองวาด หรือกระดาษรองเขียน มักจะใช้เมื่อต้องวาดภาพสีน้ำด้วยกระดาษแผ่นเดียว จึงต้องนำมาตรึงกับแผ่นรองวาดโดยใช้เทปกาวติดขอบทั้ง 4 ด้าน หรือบางส่วน เพื่อไม่ให้บิดงอ หรือเคลื่อนที่ขณะวาด การตรึงกระดาษด้วยเทปกาวมีหลายวิธี หากเป็กระดาษวาดสีน้ำชนิดบาง เราต้องทำให้กระดาษเปียกเสียก่อน จากนั้นจึงตรึงด้วยกระดาษกาวน้ำ เมื่อกระดาษแห้งจะตึงเรียบ เวลาระบายสีจะไม่ไหลย้อยไปกองอยู่ในหลุมกระดาษ ส่วนกระดาษที่มีความหนานั้น ไม่จำเป็นต้องทำให้กระดาษเปียกก่อน เพียงตรึงด้วยกระดาษกาวน้ำ หรือเทปกาวเพื่อให้กระดาษติดกับกระดาษรองเขียนไม่เคลื่อนที่ก็ใช้ได้แล้ว เนื่องจากเวลาระบายสี ขณะที่มันเปียกกระดาษจะไม่บิดงอ หรือเปลี่ยนรูป

ดินสอและยางลบ - Pencil & Rubber

ดินสอที่เหมาะสมกับการร่างภาพก่อนวาด ผมจะใช้เกรดประมาณ 2B เพราะไม่ดำจนเกินไปและไส้ก็ไม่แข็งจนเกินไป ไม่ทำให้กระดาษเป็นรอยและลบออกง่าย สำหรับจิตรกรบางท่านอาจจะใช้ดินสอสีสีอ่อนๆ เช่น สีเหลือง สีครีม ร่างรูปเพื่อไม่ให้เห็นเส้นดินสอหลังจากระบายสีเสร็จ ส่วนยางลบควรเป็นชนิดอ่อนที่ไม่ทำลายเนื้อกระดาษ

ฟองน้ำธรรมชาติ - Natural Sponge

ฟองน้ำธรรมชาติ มีรูปทรงอิสระ มีรูพรุนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความนุ่มไม่ทำลายผิวกระดาษ ใช้สำหรับสร้างพื้นผิวแปลกๆ ให้กับผลงานสีน้ำ นอกจากนี้มันยังอเนกประสงค์อีกด้วย คือสามารถใช้ทำความสะอาดฟุ้งกันกระดาษ ใช้ระบายน้ำแทนพู่กัน และอื่นๆ

ผ้าเช็ดสี และ กระดาษทิชชู - Towel & Tissue

ถ้าเป็นไปได้ให้ใช้ผ้าเช็ดสีจะดีกว่าครับ เพราะใช้ได้นานกว่า ทนทานกว่า ประหยัดกว่า แถมยังซับสีซับน้ำได้ดีกว่าด้วย แต่บางครั้งกระดาษทิชชูก็ช่วยได้ดีในกรณีฉุกเฉินหรือบางครั้งที่เราต้องการซับน้ำอย่างรวดเร็ว ดังนั้นกระดาษทิชชูก็มีประโยชน์ครับ

มีดคัทเตอร์ - Cutter

มีไว้เหลาดินสอ แต่อีกหน้าที่หนึ่งที่สำคัญก็คือ เอาไว้ใช้ทำ High light หรือแสงสว่างจัดๆ โดยวิธีขีดสีออกจากเนื้อกระดาษ

สีน้ำชนิดก้อน VAN GOGH
ละลายน้ำแล้วให้สีสวยสดใสทีเดียวครับ

พู่กัน - Brush

เป็นอุปกรณ์สำคัญที่ใช้ในการระบายสี ประกอบด้วยขนสัตว์หรือเส้นใยสังเคราะห์มัดเป็นกระจุกแล้วยึดกับปลอกโลหะที่หุ้มอยู่ด้วยปลายด้ามไม้หรือพลาสติก

พู่กันที่ทำด้วยขนสัตว์จะมีคุณสมบัติอุ้มน้ำ และปล่อยน้ำได้ดี มีสปริง และมีความอ่อนนุ่ม เหมาะแก่การระบายสีน้ำเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันพู่กันสามารถผลิตได้จากเส้นใยสังเคราะห์ประเภทไนลอนและโพลีเอสเตอร์ ซึ่งสามารถควบคุมคุณลักษณะให้ได้มาตรฐานตามความต้องการ พู่กันสีน้ำมีหลายลักษณะและหลายขนาด แต่ที่มีความจำเป็นในการใช้งานพอสั่งซื้ได้ดังนี้ (ดูตัวอย่างประกอบ)

1. พู่กันกลมทั่วไป (A,B,C) จะมีขนาดตั้งแต่เบอร์ 0-14 ในที่นี้อาจจะซื้อเบอร์เว้น 2 เบอร์ก็ได้ เช่น 0-3-6-9-12-14 ใช้ระบายรูปร่าง รูปทรงของวัตถุในภาพ ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่และรายละเอียดที่ต้องการ

2. พู่กันกลมใหญ่หรือพู่กันพุ่ม (I,J,K) ใช้ระบายในพื้นที่ที่กว้างขึ้น เหมาะสำหรับการระบายต่อสีและระบายเคลือบ

พู่กันสีน้ำ SEIKAI ผลิตจากเส้นใยสังเคราะห์
ขนนุ่ม สปริงดี

3. **พู่กันแบน (D,E,G,H)** พู่กันแบนขนาดใหญ่ใช้สำหรับระบายพื้นที่กว้าง ๆ เช่นเดียวกับพู่กันกลมขนาดใหญ่ แต่จะให้ฝีแปรงที่มีลักษณะต่างกัน

4. **พู่กันรูปพัด (F)** มีลักษณะแบนและแผ่กระจาย ขนไม่อุ้มน้ำเท่าพู่กันกลม เมื่อระบายต่อเนื่องสีจะไม่เรียบกลมกลืน เหมาะสำหรับระบายให้เกิดลวดลาย พื้นผิว หรือระบายแบบแห้ง (Dry Brush)

5. **พู่กันแบบแปรง (L,M)** ใช้ระบายในบริเวณพื้นที่กว้าง ๆ เช่น ฉากหลัง หรือภาพที่มีขนาดใหญ่

พู่กันสีน้ำ VAN GOGH
ขนนุ่ม อุ้มน้ำดี

วิธีการระบายสีน้ำแบบต่างๆ

สำหรับการระบายสีน้ำนั้นก็มีหลายวิธีให้ทดลองดังนี้ครับ

1.ระบายแบบเปียกบนเปียก (Wet on wet) โดยการผสมสีกับน้ำแล้วระบายบนกระดาษเปียกแล้วตามด้วยสีอื่น สีจะไหลซึมเข้าหากันอย่างกลมกลืนดูนุ่มนวล ในบริเวณที่สี 2 สีวิ่งเข้าหากันจะเกิดเป็นสีใหม่

2.ระบายแบบเปียกบนแห้ง (Wet on dry) คือการระบายโดยผสมสีกับน้ำแล้วระบายบนกระดาษแห้งมี 3 รูปแบบดังนี้

- ระบายเรียบสีเดียว (Flat wash) โดยใช้พู่กันจุ่มสีระบายไปตามแนวอนบนกระดาษที่เอียงเล็กน้อย ให้น้ำสีไหลลงไปข้างล่างแล้วระบายต่อเนื่องกันไป จะได้สีที่เรียบสม่ำเสมอ

- ระบายเรียบหลายสี (Color wash) ทำเหมือนวิธีแรกแต่มีการระบายสีที่แตกต่างกันต่อกันต่อจากสีเดิมที่ยังเปียกอยู่ สีจะผสมกลมกลืนกันอย่างต่อเนื่อง

- ระบายเรียบอ่อนแก่ (Grade wash) โดยเริ่มจากสีอ่อนไปหาแก่ หรือ จากแก่ไปหาอ่อน ต่อๆ กันไป ทำให้เกิด มิติ แสง-เงา และความโค้ง

3.ระบายแบบแห้งบนแห้ง (Dry on dry) โดยการผสมสีแล้วเช็ดพู่กันให้หมาด หรือใช้สีที่ข้น ระบายบนกระดาษแห้งในลักษณะตะแถม ขีด เขียน ลากเส้นอย่างรวดเร็ว วิธีนี้ใช้เพื่อเน้นรายละเอียดของภาพหรือโชว์ร่องรอยของพู่กันที่ลากสีลงบนกระดาษ

4.ระบายเคลือบ (Glazing) เป็นการระบายทับซ้ำสีที่แห้งสนิทแล้วด้วยสีเดิมหรือสีอื่นที่เข้มกว่า เพื่อสร้างรูปทรง สร้างเงา ผลักระยะให้ลึก

5.ระบายขอบคมชัด (Hard edge) ให้เกิดการตัดกัน แบ่งขอบเขตระหว่างรูปกับพื้นหรือพื้นกับรูปอย่างชัดเจน หรือให้เกิดเป็นเหลี่ยมเป็นสัน โดยระบายเป็นขอบตามที่ต้องการแล้วปล่อยให้แห้ง ไม่ทำให้เกิดการกลมกลืน

6.ระบายขอบเลือนราง (Soft edge) ทำให้ขอบเขตระหว่างพื้นกับรูปกลมกลืนกัน โดยใช้พู่กันจุ่มน้ำเกลี่ยขอบของสีให้เจือจาง

ผมไม่ได้แสดงตัวอย่างการระบายแบบต่างๆ ไว้ตรงนี้ แต่จะอธิบายไว้ในขั้นตอนแบบฝึกหัดครับ

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับสีน้ำ

1. สีน้ำแต่ละสีก็เหมือนผู้หญิงแต่ละคนที่มีนิสัยแตกต่างกัน บางสีมีนิสัยรุกราน บางสีมีนิสัยยอมรับสีที่มีนิสัยรุกรานเมื่อถูกระบายลงไปมันจะไหลฟูซึมเข้าไปหาสีอื่น ในขณะที่สีที่มีนิสัยยอมรับก็จะรับการซึมเข้าหาของสีรุกรานได้เป็นอย่างดี อยากรู้ต้องทดลองระบายดู

2. สีน้ำจะอาศัยความสว่างจากความขาวของกระดาษ และอาศัยความมืดจากการระบายน้ำหนักเคลือบลงไป ดังนั้นหากต้องการให้บริเวณไหนสว่าง จะต้องระบายสีในบริเวณนั้นให้บางเข้าไว้ ด้วยการผสมน้ำมาก ๆ ในบริเวณที่สว่างจัดอาจเว้นขาวให้เห็นเนื้อกระดาษ ส่วนบริเวณมืดหรือเงาก็ใช้วิธีเพิ่มน้ำหนักเข้าไปทีละชั้น

3. สีแต่ละสีก็มีค่าน้ำหนักในตัวของมัน หากเราขีดเส้นแบ่งลงบนกระดาษแล้วให้ฝั่งซ้ายเป็นน้ำหนักของแสง และให้ฝั่งขวาเป็นน้ำหนักของเงา แล้วลองแบ่งสีออกเป็น 2 กลุ่ม จะเห็นว่า บางสีควรระบายในบริเวณแสง และบางสีควรระบายในบริเวณเงา จึงจะสวย

4. จากข้อ 3 กรณีที่ต้องการใช้สีเข้มระบายลงในบริเวณของแสง ต้องผสมน้ำมาก ๆ เพื่อให้เจือจาง อาจผสมด้วยสีเหลืองเล็กน้อย (แทนค่าแสง)

5. จากข้อ 3 กรณีที่ต้องการใช้สีอ่อนระบายลงในบริเวณของเงา อย่าผสมน้ำมาก อาจผสมด้วยสีใกล้เคียงที่เข้มกว่า หรือผสมด้วยสีน้ำเงินหรือม่วงเล็กน้อย (แทนค่าเงา)

6. สีที่ใช้แทนค่าของแสงคือสีเหลืองอ่อน สีที่ใช้แทนค่าของเงาคือสีน้ำเงินและม่วง

7. กระบวนการระบายสีน้ำมีลักษณะที่เรียกว่า “เพิ่มน้ำหนักเข้าไปเพียงอย่างเดียว” ไม่มีการลดน้ำหนักให้อ่อนลง ซึ่งแตกต่างจากการระบายสีน้ำมันหรือสีอะครีลิค กล่าวคือ สีน้ำมันหรือสีอะครีลิค เราสามารถระบายจากน้ำหนักอ่อนไปหาเข้ม (เพิ่ม) หรือจากน้ำหนักเข้มไปหาอ่อน (ลด) ก็ได้ แต่สีน้ำเราทำได้แต่เพียงเพิ่มน้ำหนักเข้าไปเรื่อยๆ จากอ่อนไปหาเข้มสุด ดังนั้นก่อนระบายสีน้ำจึงต้องมีการวางแผนเป็นอย่างดี เพราะหากระบายน้ำหนักเข้มลงไปแล้วจะแก้ไขให้บริเวณนั้นเปลี่ยนเป็นน้ำหนักอ่อนได้ยาก

8. ควรเริ่มต้นระบายสีที่อ่อนที่สุดไปหาสีที่เข้มที่สุด (ระบายสีที่เข้มกว่าทับสีที่อ่อนกว่าเสมอ) จะทำให้ภาพไม่ซ้ำ ไม่สกปรก การระบายสีอ่อนทับลงบนสีเข้มจะทำให้สีเข้มละลายออกมาทำให้ภาพซ้ำหรือสกปรกได้

ผลงานสีน้ำของ Andrew Wyeth แสดงคราบน้ำและรอยต่างได้อย่างน่าสนใจ

9. รอยต่างของสีน้ำไม่ใช่ตำหนิ อย่าพยายามแก้ไขรอยต่างด้วยการเกลี่ย จะทำให้ภาพซ้ำและเสียหาย ควรฝึกการควบคุมรอยต่างให้ได้ และบริหารรอยต่างให้อยู่ถูกที่ถูกทาง รอยต่างจะทำให้สีน้ำมีเสน่ห์ ซึ่งจะไม่ปรากฏบนงานจิตรกรรมที่ระบายด้วยสีชนิดอื่น

10. การเว้นขาวบนงานสีน้ำเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้สีน้ำดูดีมีเสน่ห์ ลองพยายามหาทางเว้นขาวในผลงานของคุณอย่างน้อย 1 จุด แล้วพิจารณาดูว่าจริงอย่างที่ผมพูดไหม?

ผลงานสีน้ำของอนันต์ ประภาไพ
ใช้การเว้นขาวเพื่อสร้างคลื่นในทะเลและแทนแสงที่พื้น

11. การระบายสีน้ำแล้วเสียไม่ใช่ฆาตกรรม ไม่ต้องกลัวความผิด ไม่ต้องเสียเซลฟ์ สิ่งสำคัญคือ “อย่าหยุดกลางคัน” ไม่ว่าจะมั่นใจและยังงี้ก็ควรพยายามวาดให้เสร็จ แล้วคุณก็จะแปลกใจว่า รูปที่คิดว่าเสียกลับกลายเป็นดูดีได้เมื่อกวาดเสร็จ และ ทุก ๆ รูปที่เสร็จคือเส้นทางไปสู่รูปที่ดีที่สุดในอนาคต

สีน้ำกับผลไม้

ชามผลไม้บนโต๊ะ : พอล เซซาน

ทำไมเราจึงวาดภาพผลไม้?

ในวัฒนธรรมตะวันตก แทบทุกบ้านมักจะมีภาพวาดประดับตกแต่งไว้ (ภาพวาดที่เป็นผลงานจริง ไม่ใช่ภาพโปสเตอร์ที่เอามาใส่กรอบแขวน) และที่ผ่านมามากยุคทุกสมัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ฝรั่งเศสก็นิยมภาพวาดผลไม้มาโดยตลอด ไม่น่าเชื่อใช่ไหมครับว่า เพียงภาพหุ่นนิ่งผลไม้หรือภาพชามใส่ผลไม้ก็สามารถกลายเป็นภาพที่มีชื่อเสียงก้องโลกได้ ศิลปินเอกหลายท่านต่างผ่านการวาดภาพผลไม้มาแล้วแทบทั้งสิ้น และก็มีผลงานภาพวาดผลไม้หลายชิ้นของท่านเหล่านั้นที่ถูกยกย่องให้เป็นผลงานชิ้นเอก (Masterpieces) ถึงขนาดต้องนำไปเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์ ใครอยากจะทำรูปวาดผลไม้ของท่านก็ต้องจ่ายสตางค์ซื้อตั๋วเข้าไปดู (ผมเคยทำมาแล้ว)